

ségben a Krisztus Tanítványi vagytok. — Adgyon az Ur Isten néktek tsendességét a' Krisztus Kegyelme, és a Törvények oltalma alatt.

Egész Életemben mindennek használni igyekeztem — Senkit megbántani nem kívántam, hogyha Szándékom ellenis valakit megbántottam volna, bocsánatot kérek.

Minden renden lévők! Kik Hamvaimnak utolsó Tisztességet fogtok tenni — úgy élljete; hogy meg halni ne féljetek.

Kolosvárt

Gr. Teleki Lajos.

Új könyvek.

A M. N. Múzeum könyvtárának címeres levelei katalógusa jelent meg e napokban Budapesten. Tulajdonképen A M. N. Múzeum könyvtárának címjegyzéke sorozatának II. kötete ez, mely a címeres levelek lajstromát foglalja magában 1200—1898-ig. Az I. kötet, mely az *Ösnyomtatványokat* tartalmazza, ezelőtt kilencz esztendővel jelent meg. A késedelmet a munka fáradságos volta, melynek teljesítéséért dr. *Aldásy Antal* múzeumi őrt illeti az elismerés, eléggé igazolja.

Nem száraz katalógust kapunk itt e vaskos kötetben, hanem nagyértékű forráskiadást a nemzeti múzeumban őrzött nemesi címeres levelekről, mely időrendben közli a címeres levelek leglényegesebb részét, azt t. i., hogy ki, kinek, mikor, miért, miféle címert adományoz. A címerekleírások eredeti szöveggel közöltetnek s a mi a katalógus értékét még inkább emeli, az, hogy rajzban mellékeli az eddig kiadatlan címerek képét is. Összesen 631 címeres levél kivonatát kapjuk e kötetben, mely számból a magyarországi címeres nemeslevelekre 575, külföldiekre 56 esik: mindazon családokét, melyeknek címeres levelei, vagy rangemelési diplomái a n. múzeumban őriztetnek.

A 631 címeres levélből 258 címeknek rajzát közli.

Ez összegezésből látható, hogy a múzeumi levéltár címeres levelek tekintetében kiváló gazdagságú, s ha e gyűjtemény nem is versenyezhet az Országos Levéltár anyagával, de érdekességre nézve mellé helyezhető s második leggazdagabb gyűjteménye a magyar címeres leveleknek.

Hazánkban a legelső címerekadományozások I. Károly (Róbert) királytól valók. Három ily adományt ismerünk tőle s ezek közül kettő (1327. és 1332-ből) a múzeumi levéltárban őriztetik. Az első kifestett címér is (1405-ből) a n. múzeum levéltárában van. A középkori m. e. 200 drb. címeres emlékből, 39 eredeti címeres levél van a múzeumban.

A legrégebb tehát 1227-ből való, melyben I. Károly király Donch mester zólyomi főispánnak aranyos czímerjelvényt adományoz; a legutolsó 1868.-ból való, melyben I. Ferencz József Homoky Imre lekéri apátnak nemességét és czímert adományoz, azon érdemeiért, hogy a királynét, a trónörökösöt és Gizella főhercegnőt magyar nyelvre tanította.

A kötethez *Fejérpataky* László és *Schönherr* Gyula írtak tájékoztató előszót és a szerkesztő *Aldásy* Antal írt tartalmas bevezetést.

A kötet kapható Ranschburg Gusztáv könyvkereskedésében Budapesten (Ferenczick-tere), ára 10 korona (terjedelme 8-adrét, XVII. és 494 l. névmutatóval ellátva.)

Melegen ajánlhatjuk a czímertan iránt érdeklődők figyelmébe, mint nélkülözhetetlen forráskiadást.

Értekezések a nyelv. és széptudományok köréből. A M. Tud. Akadémia I. osztálya értekezései sorozatába (szerkeszti Gyulai Pál) újabban a következő füzetek jelentek meg.

A XVIII. kötetben:

1. *Gyomlai Gyula*: Bölcs Leo taktikája, mint magyar történelmi kútforrás. Ára: 1 k. 20 f.

2. *Katona Lajos*: Temesvári Pelhárt Peldái. Ára: 1 k. 20 f.

3. *Némethy Géza*: A római elegia viszonya a göröghöz. Ára: 48 f.

4. *Thúry József*: A „Behdset-ül Lugat“ csagatáj szótár. Ára: 1 k. 20 f.

5. *Katona Lajos*: Alexandriai sz. Katalin legendája középkori irodalmunkban. Ára: 1 k. 60 f.

6. *Dr. Cserép József*: Határidő számítás a rómaiaknál. Ára: 40 f.

7. *Thúry József*: Török nyelvemlékek a XIV. század végéig. Ára: 1 k.

8. *Szilasi Móricz*: Adalékok a finn-ugar palatais mássalhangzók történetéhez. Ára: 1 k.

9. *Kégl Sándor*: Szenáji és a persa vallásos költészet. Ára: 3 kor.

10. *Katona Lajos*: A Teleki-codex legendái. Ára: 1 k. 60 f.

A XIX. kötetben:

1. *Bayer József*: Egy magyar Eszther-dráma. Ára: 60 f.

2. *Haraszi Gyula*: A renaissance francia színiköltészete és a színszerűség. (Székfoglaló értekezés). Ára: 1 k. 20 f.